

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Střítež, okres Třebíč

Střítež 34, 674 01 Třebíč

Identifikátor školy: 600 121 348

Termín konání inspekce: 19., 20. a 23. únor 2004

Čj.:	k4-1026/04-11010
Signatura:	ok4ax109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola, zřízená Obcí Střítež je od 1. ledna 2003 právním subjektem. Zřizovatel má sídlo na adrese Střítež 42. Kapacita mateřské školy je dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení 20 dětí. V době konání inspekce jich bylo zapsáno 17 ve věku od dvou do sedmi roků. Z toho osm na nepravidelnou docházku pěti dní v měsíci. Většina dětí je místních, dvě dováží učitelky z Třebíče. Provozní doba je stanovena od 6,20 do 14,10 hodin. Stravování je zajišťováno dovozem obědů ze Zemědělského družstva Kožichovice, svačiny připravuje školnice.

Vzdělávací činnost školy je realizována podle školního vzdělávacího programu „Kouzelný svět v přírodě očima dítěte“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální podmínky vzdělávací činnosti mateřské školy jsou velmi dobré. Obě pedagogické pracovnice s delší praxí splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v mateřských školách. Kolektiv je již řadu let stabilizovaný. Ředitelka i učitelka pracují na zkrácený úvazek, jejich souběžné působení proto není možné. Provozní práce, úklid, přípravu svačin a vydávání obědů zajišťuje školnice zaměstnaná rovněž na zkrácený úvazek.

Charakter vedení zaměstnanců je dán malým počtem pracovníků a délkou jejich praxe. Pedagogické rady jako metodický orgán neslouží. V malém pedagogickém kolektivu přispívají ke zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti spíše průběžné a pohospitační diskuse o metodách a formách práce, vzájemné předávání zkušeností apod. Ředitelka svým přístupem vytváří na pracovišti příznivé ovzduší, akceptuje názory zaměstnanců, poskytuje jim potřebný prostor pro seberealizaci a tvořivost. Pružně reaguje na nové trendy v předškolní výchově, aktivně se vzdělává a podporuje další vzdělávání své kolegyně. Vytváří podmínky pro její účast na seminářích pořádaných PC Jihlava a pro účely samostudia doplňuje školní knihovnu moderní odbornou literaturou. Obě pedagogické pracovnice se zúčastnily vzdělávacích akcí souvisejícími se změnami v předškolní pedagogice nebo zaměřenými na náměty pro činnosti s dětmi. Získané poznatky si vzájemně předávají a snaží se je uplatňovat v praxi.

Organizační struktura školy je účelná a funkční. Předložené dokumenty – vnitřní, organizační a provozní řád i rozvržení pracovní doby zaměstnanců obsahují ustanovení zajišťující chod

školy. Všechny pracovnice mají jasně stanoveny pracovní náplně, kompetence a osobní zodpovědnost.

Přenos informací v malém kolektivu je pružný. Ředitelka využívá především osobního jednání se zaměstnanci. K předávání informací a projednávání pracovních a organizačních problémů využívá také provozní porady. Aktuální a neodkladné záležitosti řeší operativně.

V podmínkách malé školy má ředitelka přehled o práci pedagogické i provozní pracovnice. Průběžně jejich práci sleduje a hodnotí na základě plánu kontrolní činnosti. O kontrolách vede stručné záznamy. Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti provádí formou hospitací a neformálních orientačních vstupů, které převažují. Nepořizuje o nich záznamy, hodnocení provádí bezprostředně po shlédnutí činnosti a v případě nutnosti přijímá opatření. Písemně zaznamenané hospitace jsou prováděny jednou ročně bez stanovení konkrétního sledovaného cíle. Zápisy jsou zaměřeny více na popis průběhu činnosti než na hodnocení užívání efektivních metod a forem práce. Vzhledem k tomu, že neobsahují závěry stanovené na základě vymezení zásadních pozitiv a negativ, není možné vysledovat vliv hospitační činnosti na metodické vedení učitelky.

Pro finanční hodnocení pracovníků zpracovala ředitelka kritéria. V současné době ale uplatňuje spíše morální stimulaci. Od ledna 2004 byla nucena snížit osobní ohodnocení všech pracovníků bez ohledu na kvalitu jejich práce a plnění stanovených kritérií.

Personální podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní zařízení je umístěno ve starší budově bývalé základní školy. V uplynulém období byla provedena rekonstrukce sociálního zařízení pro děti (oprava vodovodní instalace o odpadů, položení protiskluzové dlažby), výměna oken, všechny vnitřní prostory byly vymalovány a byl zakoupen nový koberec a záclony do třídy.

Prostory pro realizaci výchovně-vzdělávací činnosti jsou menší, ale pro současný počet zapsaných dětí vyhovující. Součástí třídy je kuchyňka pro přípravu svačín a výdej jídel, šatna a sociální zařízení pro děti. Chybí zázemí pro zaměstnance a prostory pro ukládání materiálu a pomůcek. Třída je rozdělena na část se stolkami, kde se děti i stravují a na část sloužící ke hrám, pohybovým aktivitám a odpolednímu odpočinku (denně jsou zde rozkládána lehátka). Starší, ale dobře udržovaný nábytek je vhodně rozmístěn. Promyšleným členěním třídy vzniklo několik herních koutků i odpovídající prostory pro skupinové a frontální činnosti. Pro realizaci náročnějších pohybových aktivit jsou však prostory nedostačující, proto je nutné vždy uklidit všechny dětské stavby vytvořené v době ranních her. Dětské stolky a židličky jsou v jedné velikosti.

Nabídka hraček, učebních pomůcek, pracovního materiálu a dětské literatury je dostatečná pro všechny oblasti vzdělávání a pro všechny věkové skupiny dětí. Většina je dětem volně přístupná. Rovněž vybavení didaktickou technikou je na velmi dobré úrovni. Učitelská knihovna je doplňována tituly pro potřeby vedení a odbornou metodickou literaturou. Prostory mateřské školy jsou udržovány ve vzorné čistotě a jsou vkusně vyzdobeny. Využívání materiálních zdrojů v průběhu inspekce bylo efektivní.

Školní zahrada je vybavena krytým pískovištěm, dřevnými a kovovými průlezkami a dalším zařízením.

Materiálně-technické vybavení školy není využíváno širší veřejností.

Plán materiálně-technického zabezpečení vychází z potřeb školy a finančních prostředků. Inovace zařízení a vybavení probíhá promyšleně. V tomto roce je plánováno dovybavení školní zahrady a výměna nábytku ve třídě.

Materiálně-technické podmínky umožňují kvalitní plnění výchovně-vzdělávacího programu, jejich úroveň je hodnocena jako velmi dobrá. Prostorové podmínky jsou hodnoceny jako dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004 zpracovala ředitelka ve spolupráci s učitelkou a byl projednán i s provozní pracovníci. Obsahuje obecné cíle vycházející z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a stanovuje základní orientaci činnosti mateřské školy, která navazuje na dřívější koncepci rozvoje. Dlouhodobým specifickým zaměřením ve výchovně-vzdělávací oblasti je výchova dětí k citlivému vnímání a poznávání přírody a k ochraně životního prostředí.

Projekt nazvaný „Kouzelný svět v přírodě očima dětí“ je tvořen tematickými měsíčními bloky. Využívá námětů z přírodovědného programu zpracovaného v předcházejícím období a vymezuje základní užívané formy a metody vyjadřující změny v pojetí předškolního vzdělávání – prožitkové učení založené na hře, citovém prožívání a osobních zkušenostech dětí.

Vzdělávací program je doplňován návštěvami divadelních představení a koncertů, besedami o lidových tradicích v Západomoravském muzeu v Třebíči, různými akcemi souvisejícími s životem školy (rozloučení s předškoláky, drakiáda, maškarní bál), oslavami svátků (mikulášská a vánoční besídka), účastí dětí ve výtvarných soutěžích apod.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že je vedena v souladu s platnými závaznými předpisy. Průběh výchovně-vzdělávacích činností prokazujících plnění školního vzdělávacího programu je pravidelně zaznamenáván v přehledu výchovné práce.

Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Obě pedagogické pracovnice pravidelně hodnotí svoji práci a výsledky dětí, diskutují o efektivnosti organizace, metod a forem, které využívají. Pro vyhodnocování plnění vzdělávacího programu je pozitivní jejich časté překrývání přímé práce s dětmi. Každá pracuje se svou skupinou dětí a následně činnosti společně vyhodnocují. Ředitelka tak má dostatek informací, poskytujících zpětnou vazbu o plnění cílů ve výchovné oblasti.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Ve škole je vytvořen systém kontroly a hodnocení plnění školního vzdělávacího programu, který zahrnuje sebehodnocení učitelky, hospitační činnost a hodnocení v rámci pedagogických rad. Podstatnou část plnění výchovně-vzdělávacího programu zajišťuje ředitelka. Svoji práci průběžně vyhodnocuje a výsledky promítá do plánování a realizace v dalším období.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Počet zapsaných dětí je v souladu s pedagogickými, hygienickými i organizačními podmínkami školy. Stanovený režim dne je dostatečně pružný, variabilní a odpovídá zásadám stanoveným pro činnost předškolních zařízení. Jsou dodržovány požadované časové intervaly mezi jídly a pravidelně zařazován pobyt venku. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Děti měly dostatek možností ke spontánním aktivitám a k individuální relaxaci. V době inspekce nebylo zaznamenáno jejich přetěžování. Průběh výchovně-vzdělávací práce příznivě ovlivňovala velmi dobrá znalost dětí, která se odrážela v přístupu učitelek k jednotlivcům. Děti se podílely přiměřenou měrou na přípravě stolování, jehož úroveň je velmi dobrá. Při jídle byly respektovány jejich individuální potřeby. Pitný režim je zavedený celodenně a děti jsou navyklé jej samostatně využívat.

Vnější informační systém je zaměřen především na rodiče. Cílem je získat je pro intenzivnější spolupráci a zapojení do života školy. Na nástěnkách a při každodenním osobním kontaktu s učitelkami jsou pravidelně seznamováni s obsahem výchovně-vzdělávací činnosti a děním v mateřské škole. Škola má zpracovaný plán akcí - pohádkový les, besídky s kulturním programem, školní ples, sportovní akce u příležitosti Dne dětí apod.- na jejichž organizování se rodiče často ochotně podílejí, pomáhají škole i s opravami hraček nebo při údržbě školní zahrady.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek, jejich zájem o další odborný růst a uplatňování získaných poznatků v praxi příznivě ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávací práce mateřské školy.

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky společně zpracovávají týdenních plány, které vycházejí z měsíčních témat. Plánované činnosti jsou obsahově i motivačně provázané, tvoří logický celek a navazují na předcházející poznatky a zkušenosti dětí. Úkoly a činnosti nejsou při plánování diferencovány s ohledem na jejich věk ani individuální schopnosti.

Učitelky připravily pro spontánní i řízené činnosti podnětné prostředí. Nabídka byla vždy v souladu s probíhajícím tématem a vhodně jej doplňovala. Obsahovala rozmanité námětové a konstruktivní hry, výtvarné a pracovní činnosti, grafomotorická cvičení a práci s pracovními listy. Děti si nejčastěji volily ty aktivity, na které je učitelky výrazněji upozornily a samy se jich alespoň zpočátku zúčastnily. Tyto hry a činnosti pak byly efektivně a nenásilně využity k plnění dílčích cílů, podporovaly rozvoj myšlení, tvořivosti a fantazie dětí. Do dětských her vstupovaly učitelky taktně, sledovaly je, usměrňovaly a obohacovaly o nové náměty. Byly k dětem trpělivé a vlídné, snažily se vyhýbat příkazům a zákazům. Při všech vhodných příležitostech rozvíjely jejich řečové dovednosti a pozitivní vzájemné vztahy. Děti měly vždy možnost samostatně se rozhodnout jakou činnost nebo hru si zvolí. Pozitivní hodnocením učitelky posilovaly sebedůvěru dětí, ale také vhodně využívaly negativních projevů k výchově dětí ke spolupráci a toleranci.

Řízené činnosti byly organizovány jak individuální formou v době her, tak s celou skupinou po dopolední svačině. Jejich průběh byl výrazně ovlivněn nízkým počtem přítomných dětí (sedm), úkoly a obsah činností byly jednotné bez ohledu na věkové rozpětí ve skupině dětí. Obě učitelky se ale snažily pružně a citlivě přizpůsobovat nároky možnostem jednotlivců.

Při všech uskutečněných aktivitách byla využita podnětná vstupní i průběžná motivace. Zvolené metody se vyznačovaly promyšleností, názorností a efektivním využitím rozmanitých pomůcek. Učitelky stavěly na předcházejících poznatcích dětí, jejich zkušenostech a prožitcích, rozvíjely je a obohacovaly. Průběh a výsledky dětských aktivit hodnotily pozitivně a adresně.

Většina sledovaných činností byla realizovaná formou integrovaných bloků, kdy se přirozeně a plynule střídaly motivačně provázané aktivity různého charakteru umožňující postupné aktivní zapojení dětí. Učitelky v těchto případech upřednostňovaly učení založené na získávání poznatků a zkušeností prostřednictvím činností, pozorování, manipulací apod. Upevňování nových poznatků bylo prováděno v různých obměnách. Učitelky si při nich mohly ověřit zvládnutí dílčích úkolů dětmi a ty mohly nové poznatky využít v praxi aniž by docházelo ke stereotypu. Byly zařazovány hry, zpěv a hudebně-pohybové činnosti. Střídáním klidových a rušnějších činností s různou náročností na pozornost vytvářely dobré podmínky pro relaxaci a uvolnění.

Část sledovaných činností měla charakter tradičního „zaměstnání“, při kterém byla uplatněna metoda řízeného rozhovoru. Učení bylo založené na slovním předávání poznatků, možnost vlastního aktivního zapojení jednotlivých dětí byla minimální.

I když při řízených činnostech měly učitelky dominantní postavení, ponechávaly dětem většinou prostor pro samostatný řečový projev a podněcovaly je k aktivní účasti. Často se ale spokojily s jednoslovnou odpovědí. Přístup učitelek k jednotlivcům i celé skupině byl vždy vstřícný, podporoval sebedůvěru a samostatnost dětí.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh řízených výchovně vzdělávacích činností je také hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky

Pohybové dovednosti dětí a jemná motorika jsou na dobré úrovni.

Sebeobslužné a zdvořilostní návyky odpovídaly věku dětí a délce docházky do mateřské školy. Chovají se s přiměřenou úctou k dospělým a jsou vedeny k dodržování pravidel společenského chování. Jejich vzájemné chování je kamarádké. Věkově smíšená skupina je s úspěchem využívána k výchově ke spolupráci, vzájemné pomoci a ohleduplnosti starších dětí k mladším.

Řečové a jazykové dovednosti se liší podle věku dětí. Většina z nich se dokáže samostatně vyjadřovat s přiměřeně rozvinutou slovní zásobou.

Děti se chovají autonomně, jsou schopné samostatně si zvolit činnost a přiměřeně prosazovat své zájmy.

V průběhu činností projevují odpovídající míru soustředění a vytrvalosti, snaží se samostatně hledat řešení zadaného úkolu. Při výtvarných činnostech, konstruktivních hrách projevují ve většině případů rozvinutou fantazii a tvořivost.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mají celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v souladu se zřizovací listinou mateřské školy :

- Název mateřské školy je ve výše zmíněných dokumentech odlišný.
- Ve zřizovací listině je součástí předškolního zařízení výdejna jídla, která v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení uvedena není.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení vydané Krajským úřadem kraje Vysočina pod č.j. KUJI 3711/2002 OŠMS dne 23. 1. 2003,
2. Protokol o provedení změny vydaný Krajským úřadem kraje Vysočina pod č.j. Sine 031/2003 dne 17. 4. 2003,
3. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Obcí Střítež dne 15. 11. 2002,
4. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina o udělení výjimky pro MŠ Střítež z minimálního počtu dětí pro školní rok 2003/2004 ze dne 25. 6. 2003,
5. výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003,
6. dohoda o organizaci mateřské školy a o stanovení počtu dětí ve třídě mateřské školy ze dne 17. října 2003,
7. školní vzdělávací program „Kouzelný svět v přírodě očima dětí“ s přílohami pro školní rok 2003/2004,
8. týdenní plány výchovně-vzdělávací práce pro školní rok 2003/2004,
9. personální dokumentace všech pracovníků školy,
10. rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, evidenční listy všech přijatých dětí,
11. přehled výchovné práce ve školním roce 2003/2004,
12. přehled docházky dětí ve školním roce 2003/2004,
13. zápisy z pedagogických rad, provozních porad,
14. záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky,
15. organizační, provozní a vnitřní řád školy a režim dne platné pro školní rok 2003/2004.

ZÁVĚR

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce**

Personální podmínky školy jsou velmi dobré, obě pedagogické pracovnice splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a projevují zájem o zvyšování své odbornosti. Organizace provozu mateřské školy respektuje místní podmínky, výchovně-vzdělávací činnosti jsou organizovány v souladu s psychohygienickými požadavky. Vnitřní informační systém zajišťuje v dostatečné míře a včas předávání potřebných informací. Zavedený kontrolní systém poskytuje ředitelce přehled o kvalitě práce zaměstnanců a úrovni výchovně-vzdělávací činnosti. Podmínky činnosti školy pozitivně ovlivňuje velmi dobrá oboustranná spolupráce se zřizovatelem.

- **Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce**
Materiálně-technické podmínky napomáhají ke kvalitnímu plnění vzdělávacích cílů. Vybavení hračkami a pomůckami je velmi dobré, cílevědomě obnovované. Prostory třídy, kde pobývají děti jsou menší. Podmínky pro pohybové činnosti a současný průběh spontánních a řízených činnosti nejsou zcela optimální.

- **Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy**
Mateřská škola plní vypracovaný školní vzdělávací program. V průběhu spontánních činností jsou poznatky a dovednosti dětí rozvíjeny při přirozených učebních situacích s využitím skupinové a individuální práce a s možností výběru. Řízené činnosti byly v průběhu inspekce organizovány frontálně. Vzhledem k nízkému počtu dětí ale učení probíhalo na základě jejich aktivní účasti a s částečně odstupňovanými požadavky na jejich výkon.

- **Vývoj mateřské školy od poslední inspekce**

Od poslední inspekce, která v mateřské škole proběhla v roce 2000, byly zaznamenány pozitivní změny ve všech oblastech.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Cepková

.....

V Třebíči dne 26. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Nad'a Musilová – ředitelka mateřské školy

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad kraje Vysočina– odbor školství, mládeže a sportu	2004-03-17	48/2004
Obecní úřad Střítež	2004-03-17	49/2004

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.